

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ ОСВІТНЬОЇ АНАЛІТИКИ»
STATE SCIENTIFIC INSTITUTION «INSTITUTE OF EDUCATIONAL ANALYTICS»
вул. Володимира Винниченка, 5, м. Київ, 04053, тел. (044) 486 98 70
E-mail: info@iea.gov.ua, ЄДРПОУ 39817791

31 серпня 2018 № 04-12/339

Першому заступнику Міністра
освіти і науки України
Ковтунцю В.В.

Щодо аналізу середньої місячної заробітної плати
педагогічних працівників з нарахуваннями
за I півріччя 2018 року

Шановний Володимире Віталійовичу!

Державна наукова установа «Інститут освітньої аналітики» надає попередній аналіз складових середньої місячної заробітної плати педагогічних працівників з нарахуваннями за рахунок коштів освітньої субвенції та місцевих бюджетів в розрізі типів бюджетів та адміністративно-територіальних одиниць (за інформацією про виконання бюджетів у першому півріччі 2018 року).

Додаток: в 1 прим. на 65 арк.

З повагою

Директор

С. Л. Лондар

Галон В.В. (044) 481-32-83

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
№22754/0/2-18 від 31.08.2018

Додаток
до листа ДНУ «Інститут освітньої аналітики»
від «31» серпня 2018р. № 04-12/339

АНАЛІЗ

складових середньої місячної заробітної плати педагогічних працівників з нарахуваннями, що фінансувалась за рахунок коштів освітньої субвенції (за фактичними видатками I півріччя 2018 року)

I. У дослідженні здійснено аналіз використання коштів освітньої субвенції в першому півріччі 2018 року за інформацією, отриманою від обласних департаментів/управлінь освіти і науки, про фактичні видатки в розрізі типів бюджетів (обласний бюджет, бюджети міст, бюджети районів, бюджети об'єднаних територіальних громад) та розрізі адміністративно-територіальних одиниць.

Розроблені інформаційно-аналітичні таблиці включають такі розрахункові показники, як частка річного обсягу коштів освітньої субвенції, що витрачена на заробітну плату в I півріччі 2018 р. (%); обсяг освітньої субвенції на 2018 р., затверджений ЗУ «Про державний бюджет на 2018 рік»; фактичні видатки на оплату праці педагогічних працівників з нарахуваннями (з виділеними складниками: кошти освітньої субвенції, кошти місцевого бюджету, за рахунок залишків коштів за освітньою субвенцією на кінець попереднього бюджетного періоду); кількість ставок педагогічних працівників; середня місячна заробітна плата педагогічних працівників за фактичними видатками (за складниками: кошти освітньої субвенції, кошти місцевого бюджету, за рахунок залишків коштів за освітньою субвенцією на кінець попереднього бюджетного періоду); відхилення (%) середньої місячної зарплати за фактичними видатками від середнього розрахункового розміру оплати праці (СРРОП) на 01.01.2018, що становить 9533,89 грн; “питома зарплата” за кошти освітньої субвенції в перерахунку на рік з врахуванням частки річної субвенції, витраченої в I півріччі 2018 р.; відхилення (%) “питомої зарплати” за кошти освітньої субвенції від СРРОП.

У I півріччі 2018 р. загальні фактичні видатки на оплату праці педагогічних працівників з коштів освітньої субвенції склали 34164 612,15 тис грн (57,37% від обсягу освітньої субвенції, затвердженої на 2018 р.), з коштів місцевого бюджету – 3211368,4 тис грн (9,4% від фактичних

видатків на оплату праці з коштів освітньої субвенції на I півріччя 2018 р.), за рахунок залишків коштів за освітньою субвенцією на кінець попереднього бюджетного періоду – 764041,87 тис грн (2,2% від фактичних видатків на оплату праці з коштів освітньої субвенції на I півріччя 2018 р.). Фактична кількість ставок педагогічних працівників у I півріччі 2018 р. склала 534381,08 од., що на 2403,34 ставки більше, ніж у I кварталі 2018 р., (зростання на 0,45%).

Частка річного обсягу коштів освітньої субвенції, що витрачена на заробітну плату в I півріччі 2018 р., розраховувалась для кожної адміністративно-територіальної одиниці в розрізі областей за рівнями бюджетів. Як свідчать розрахункові дані, цей показник в цілому по Україні склав 57,37%, в тому числі в розрізі бюджетів: обласний бюджет – 49,7%, бюджет міст – 62,0%, бюджет районів – 56,1%, бюджет ОТГ – 54,9%. Отже, найбільшу частку річного обсягу освітньої субвенції витрачено на заробітну плату в I півріччі 2018 р. в бюджетах міст. При цьому середня місячна заробітна плата педагогічних працівників з нарахуваннями, виплачена з міського бюджету є найменшою серед інших місцевих бюджетів і в середньому по Україні складає 9886,79 грн (на 30,4% більше, ніж у I кварталі 2018 р.). Для обласного бюджету середня місячна зарплата складає 11976,89 грн (+26,5%), бюджету районів – 11102,97 грн (+30,7%), бюджету ОТГ – 10939,25 грн (+18,4%).

Аналіз частки річного обсягу освітньої субвенції, витраченої на заробітну плату в I півріччі 2018 р. в розрізі областей показав, що значення вище середнього (57,37%) по Україні спостерігалися у 11 регіонах, таких як м. Київ (65,97%), Чернігівська (62,77%), Тернопільська (60,19%), Житомирська (59,81%), Вінницька (+59,36%), Хмельницька (58,87%), Івано-Франківська (58,39%), Львівська (57,85%) області. Це означає, що ці регіони можуть відчувати нестачу коштів освітньої субвенції у другому півріччі 2018 року.

Найкраще забезпечення коштами освітньої субвенції мають Чернівецька (52,15%), Закарпатська (53,98%), Херсонська (54,82%), Рівненська (54,93%) області.

В обласних бюджетах, при середньому значенні частки річного обсягу коштів освітньої субвенції, витраченої на заробітну плату в I півріччі 2018 р., що дорівнювала 49,7%, найбільші значення цієї частки були у Вінницькій (62,23%), Чернігівській (57,41%), Миколаївській (56,49%), Дніпропетровській (55,36%), Київській (55,23%), областях, а найменші – Кіровоградській (30,9%), Харківській (41,63%), Чернівецькій (41,78%), Львівській (42,23%), Донецькій (42,46%) областях.

Найбільші значення цього показника для **бюджету міст** спостерігаються в таких областях, як Чернігівська (71,59%), Івано-Франківська (65,09%), Львівська (65,64%), Житомирська (64,61%), Тернопільська (63,03%), Волинська (62,08%), Закарпатська (62,07%), а найменші – Донецька (59,33%), Полтавська (59,87%), Дніпропетровська (60,59%), Миколаївська (60,69%), Вінницька (61,37%) області (при середньому значенні 62,0%).

Для **бюджетів районів** найбільші значення були в адміністративно-територіальних одиницях таких областей, як Чернігівська (61,79%), Тернопільська (61,52%), Вінницька (60,69%), Житомирська (59,33%), Черкаська (57,86%), а найменші – Чернівецька (49,2%), Дніпропетровська (51,24%), Херсонська (53,04%) області (при середньому значенні по Україні, що дорівнював 56,1%).

Для **бюджетів ОТГ** (при середньому значенні частки витрачених коштів 54,9%) найбільші значення спостерігалися в Тернопільській (60,06%), Житомирській (60,03%), Чернігівській (58,7%), Хмельницькій (58,59%), а найменші – Одеській (49,17%), Харківській (51,6%), Закарпатській (51,74%) та Київській (52,12%) областях.

Проведений порівняльний аналіз дав змогу виявити потенційно проблемні області, в яких частка використаних коштів від річного обсягу освітньої субвенції є найбільшою для всіх (або майже всіх) рівнів місцевого бюджету. Це такі області, як Чернігівська (обласний – 57,41%, бюджет міст – 71,59%, районів – 61,79%, ОТГ – 58,7%); Тернопільська (бюджет міст – 63,03%, районів – 61,52%, ОТГ – 60,06%); Житомирська (бюджет міст – 64,61%, районів – 59,33%, ОТГ – 60,03%), Львівська (бюджет міст – 65,64%, районів – 56,72%, ОТГ – 57,06%). Ці області найбільш інтенсивно витрачали кошти освітньої субвенції і для них в кінці року може виникнути нестача необхідних фінансових ресурсів.

В цілому, у I півріччі значення частки річного обсягу коштів освітньої субвенції, що витрачена на заробітну плату, в розмірі менше ніж 50%, зафіксовано в Донецькій області (обласний бюджет – 42,46%), Житомирській (обласний бюджет – 48,19%), Кіровоградській (обласний бюджет – 30,9%), Львівській (обласний бюджет – 42,23%), Одеській (обласний бюджет – 49,05%, бюджет ОТГ – 49,17%), Сумській (обласний бюджет – 48,4%), Тернопільській (обласний бюджет – 49,02%), Харківській (обласний бюджет – 41,63%), Хмельницькій (обласний бюджет – 47,46%), Черкаській (обласний бюджет – 48,75%), Чернівецькій (обласний бюджет – 41,78%).

В цьому дослідженні для порівнянь використано показник «Середній розрахунковий розмір оплати праці» (СРРОП) з нарахуваннями на одну ставку педагогічного працівника на 01.01.2018. Показник розраховується як усереднене значення заробітних плат вчителів різної кваліфікації: плати молодого вчителя без категорії та стажу роботи, що дорівнює 6301 грн, вчителя 1 категорії (8298 грн) та вчителя вищої категорії (8845 грн): $(6301+8298+8845)/3=7814,66$ грн, а з нарахуваннями (22%) = **9533,89 грн.**

В дослідженні розраховувалась також «питома зарплата», що забезпечується за кошти освітньої субвенції в перерахунку на рік з урахуванням частки річної освітньої субвенції, витраченої в I півріччі 2018 р., вона порівнювалась з «середнім розрахунковим розміром оплати праці» (СРРОП).

Це порівняння свідчить, що у 2018 р. **не зможуть забезпечити за рахунок коштів освітньої субвенції педагогічних працівників заробітною платою з нарахуваннями на рівні СРРОП бюджети міст обласного підпорядкування на величину (-16,36%) та м. Київ (-24,26%).**

Обласні бюджети спроможні забезпечити заробітною платою на (+26,46%) більшою, ніж СРРОП, бюджети районів (+3,81%), бюджети ОТГ (+4,49%).

В цілому по Україні впродовж 2018 р. за рахунок коштів освітньої субвенції бюджети областей зможуть забезпечити педагогічних працівників середньою місячною заробітною платою з нарахуваннями у розмірі 12056,56 грн, бюджети міст – 7974,39 грн, бюджет м. Києва – 7221,03 грн, бюджети районів – 9897,54 грн, бюджети ОТГ – 9962,15 грн.

В розрізі окремих областей не забезпеченими середньою заробітною платою на рівні СРРОП (9533,89 грн) за рахунок коштів освітньої субвенції є такі області, як Дніпропетровська (-13,91%), Житомирська (-12,52%), Черкаська (-9,85%), Сумська (-8,72%), Запорізька (-7,44%), Чернігівська (-6,52%), Тернопільська (-6,46%), Хмельницька (-6,43%), Луганська (-6,0%), Донецька (-4,41%), Вінницька (-1,5%), Полтавська (-1,0%), Кіровоградська (-0,66%).

Розгорнутий аналіз інформації кожної області в розрізі типів бюджетів показав, що не забезпеченими середньою заробітною платою до величини СРРОП є **бюджети міст** в кожній області, а найбільші відхилення очікуються у Чернівецькій (-28,24%), Дніпропетровській (-28,03%), Запорізькій (-26,54%), Закарпатській (-19,7%), Івано-Франківській (-19,63%), Луганській (-18,24%), Рівненській (-17,28%), Черкаській (-16,58%), Львівській (-15,43%),

Кіровоградській (-15,01%), Хмельницькій (-14,82%), Волинській (-14,76%), Тернопільській (-14,37%), Чернігівській (-14,42%) областях.

II. Рівень середньої місячної заробітної плати педагогічних працівників з нарахуваннями у першому півріччі 2018 року в розрізі складових (кошти освітньої субвенції, кошти місцевих бюджетів, минулорічні залишки коштів освітньої субвенції).

За перше півріччя 2018 року фактичними видатками з коштів освітньої субвенції в цілому по Україні забезпечено рівень 10655,51 грн середньої місячної заробітної плати педагогічних працівників з нарахуваннями, зокрема для закладів освіти, що фінансуються через обласний бюджет – 11976,89 грн, через бюджет міст обласного підпорядкування – 9886,79 грн, бюджет районів – 11102,97 грн, бюджет ОТГ – 10939,25 грн, м. Київ – 9527,68 грн.

У 14 регіонах складова середньої місячної заробітної плати за рахунок коштів освітньої субвенції була більшою, ніж середня по Україні, зокрема у Івано-Франківській (12344,27 грн), Закарпатській (11850,78 грн), Львівській (11209,02 грн), Чернівецькій (10797,03 грн), областях, які мають статус “гірських”. Найменша така середня місячна заробітна плата була у таких регіонах, як Дніпропетровська обл. (9359,56 грн), м.Київ (9527,68 грн), Запорізька (9899,44 грн) та Житомирська (9977,07 грн) області.

Для обласних бюджетів у I півріччі 2018 року цей показник був вище середнього значення по Україні в 11 регіонах, зокрема у Вінницькій (16534,56 грн), Івано-Франківській (14240,42 грн), Рівненській (13983,44 грн.), Закарпатській (13930,44 грн), Запорізькій (13613,4 грн), Тернопільській (13260,39 грн) областях, а найменші значення цього показника були у Житомирській (7594,5 грн), Черкаській (9261,4 грн) та Сумській (9678,92 грн) областях.

В бюджетах міст обласного підпорядкування складова середньої місячної заробітної плати за кошти освітньої субвенції у I півріччі 2018 була найбільшою у 14 областях, зокрема Чернігівській (11681,94 грн), Одеській (11001,16 грн), Київській (10992,7 грн), Львівській (10584,58 грн), Вінницькій (10183,22 грн), Волинській (10089,43 грн). Найнижчі значення заробітної плати освітян спостерігалися в Дніпропетровській (8315,0 грн), Запорізькій (8678,21 грн), Закарпатській (9503,13 грн) областях.

В бюджетах районів найбільша складова середньої місячної зарплати за рахунок коштів освітньої субвенції, при середній по Україні 11102,97 грн, була в

таких “гірських” областях, як Івано-Франківська (13456,04 грн), Закарпатська (12122,51 грн), Львівська (11718,52 грн), Чернівецька (11226,53 грн); найнижча середня місячна заробітна плата – Сумська (8780,86 грн), Житомирська область (9162,82 грн), Луганська (9944,54 грн).

Бюджети **ОТГ**: найбільша складова середньої місячної зарплати педагогічного персоналу за фактичними видатками в I півріччі 2018 р. за кошти освітньої субвенції була в 11 областях, зокрема в Закарпатській (12150,27 грн), Чернівецькій (11933,46 грн), Івано-Франківській (11703,38 грн), Вінницькій (11539,19 грн), Львівській (11371,29 грн), Кіровоградській (11259,25 грн), Миколаївській (11224,05 грн), а найнижчі значення спостерігалися у Київській (9577,44 грн), Сумській (9864,85 грн), Донецькій (10189,72 грн) областях.

Окремі органи місцевого самоврядування (574 (44,6%) із 1288 адміністративно-територіальних одиниць) в I півріччі 2018 р виділили на оплату праці педагогічним працівникам додаткові кошти з місцевих бюджетів. Складовою заробітної плати в окремих регіонах був також і фінансовий ресурс за рахунок залишку коштів освітньої субвенції на кінець попереднього бюджетного періоду.

Найбільші фактичні видатки на оплату праці з коштів місцевого бюджету у I півріччі 2018 р. спостерігалися у таких регіонах, як м. Київ – 726058,37 тис грн, що складає 39,3% від фактичних видатків на оплату праці з коштів освітньої субвенції, Дніпропетровська – 618652,47 тис грн (25,1%), Черкаська – 207913,01 тис грн (19,5%), Одеська – 299662,86 тис грн (14,6%), Запорізька – 193994,66 тис грн (13,7%), Хмельницька – 116083,85 тис грн. (9,3%), Київська – 149415,56 тис грн (9,1%), Івано-Франківська – 113071,25 тис грн (7,1%); **найменші** – Харківська – 1679,3 тис грн (0,09%), Тернопільська – 10685,09 тис грн (0,95%), Закарпатська – 19924,2 тис грн (1,3%), Луганська – 14627,11 тис грн (2,9%),

Залучення коштів місцевих бюджетів у I півріччі 2018 р. разом із залишками коштів за освітньою субвенцією на кінець попереднього бюджетного періоду дозволило підвищити середню місячну заробітну плату педагогічним працівникам в м. Київ до 13265,3 грн (+3737,62 грн) та таких обласних центрах, як м. Вінниця – 10089,52 грн (+39,2 грн), м. Луцьк – 11970,22 грн (+2424,25 грн), м. Дніпро – 14767,87 грн (+5585,62 грн), м. Краматорськ – 12254,73 грн (+2033,79 грн), м. Житомир – 13254,88 грн (+1871,23 грн), м. Ужгород – 11115,19 грн (+1957,62 грн), м. Запоріжжя – 10857,85 грн (+2686,74 грн), м. Івано-Франківськ – 11613,22

грн (+2875,34 грн), м. Кропивницький – 11789,81 грн (+1839,73 грн), м. Сєвєродонецьк – 11139,87 грн (+901,74 грн), м. Львів – 11912,79 грн (+1525,22 грн), м. Миколаїв – 11839,82 грн (+662,26 грн), м. Одеса – 15657,28 грн (+4556,84 грн), м. Полтава – 10732,37 грн (+631,65 грн), м. Рівне – 11554,99 грн (+1342,69 грн), м. Суми – 11765,93 грн (+1439,30 грн), м. Тернопіль – 11413,75 грн (+953,73 грн), м. Харків – 10032,71 грн (+18,54 грн лише за рахунок залишків коштів освітньої субвенції), м. Херсон – 212855,08 грн (+2335,75 грн), м. Хмельницький – 11105,52 грн (+1267,72 грн), м. Черкаси – 12120,75 грн (+2348,32 грн), м. Чернівці – 9457,5 грн (+1079,84 грн), м. Чернігів – 12844,89 грн (+669,24 грн) лише за рахунок залишків коштів освітньої субвенції.

Проведений аналіз показав, що доплати за рахунок коштів місцевих бюджетів мали також і педагогічні працівники закладів освіти інших адміністративно-територіальних одиниць, а найбільші в розрахунку на одну ставку педпрацівника спостерігалися в ОТГ с. Росоша (4833,22 грн), ОТГ с. Краснопілка (4752,38 грн), ОТГ м. Немирів (4346,48 грн) Вінницької обл.; ОТГ с. Новопавлівка (6172,15 грн), ОТГ с. Маломихайлівка (4981,21 грн), Томаківський р-н (3276,58 грн) Дніпропетровської обл.; м. Сєлідове (5143,12 грн), Покровський р-н (6096,38 грн) Донецької обл.; м. Бердянськ (4367,16 грн), ОТГ м. Кам'янка-Дніпровка (6417,22 грн) Запорізької обл.; ,от ОТГ с. Новопавлівка (5271,22 грн) Дніпропетровської обл., м. Калуш (4137,9 грн), ОТГ с. Старі Богородчани (3163,74 грн), ОТГ с. Ямниця (4458,81 грн) Івано-Франківської обл.; Володарський р-н (4654,26 грн), ОТГ м. Узин (3853,74 грн) Київської обл.; ОТГ с. Велика Андрусівка (3668,8 грн) Кіровоградської обл.; м. Трускавець (5410,08 грн), ОТГ с. Шегині (3242,79 грн) Львівської обл.; м. Южноукраїнськ (3184,51 грн), Врадіївський р-н (3182,67 грн), ОТГ с. Михайлівка (3137,62 грн) Миколаївської обл.; м. Южне (3369,97 грн), Саратовський р-н (3043,15 грн) ОТГ с. Конопляне (3867,2 грн) Одеської обл. м. Вараш (2529,38 грн), ОТГ с. Мирогоща Друга (2152,2 грн) Рівненської обл.; ОТГ с. Комиші (6144,94 грн) Сумської обл.; ОТГ с. Байківці (2161,05 грн), ОТГ м. Борщів (2244,07 грн) Тернопільської обл.; ОТГ м. Волочиськ (4537,62 грн), ОТГ с. Гуків (4916,98 грн) Хмельницької обл.; ОТГ м. Шпола (4075,78 грн), обласний бюджет (6719,53 грн) Черкаської обл.; ОТГ с. Терєблече (3263,16 грн), Новосєлицький р-н (2760,64 грн) Чернівецької обл.; Ічнянський р-н (5355,66 грн), м. Ніжин (2290,5 грн), м. Прилуки (2331,12 грн), м. Новгород-Сіверський (2580,05 грн) Чернігівської обл.

Таким чином, загальний рівень середньої місячної заробітної плати педагогічних працівників з нарахуваннями за фактичними видатками I півріччя

2018 р. з урахуванням коштів освітньої субвенції, коштів місцевих бюджетів та залишків коштів за освітньою субвенцією на кінець попереднього бюджетного періоду складав в цілому по Україні – 11895,39 грн, зокрема, в обласному бюджеті – 13174,31 грн, бюджеті міст – 11563,56 грн, бюджеті районів – 11806,57 грн, бюджеті ОТГ – 11674,36 грн.

У результаті порівняльного аналізу інформації (I квартал 2018 р. та I півріччя 2018 р.) виявлено, що загальна середня заробітна плата перевищувала “поріг” СРРОП (9533,89 грн) у I кварталі 2018 р. лише у 6 областях, а саме: в Чернівецькій (0,52%), Одеській (1,07%), Дніпропетровській (1,33%), Запорізькій (2,26%), Черкаській (2,26%), Івано-Франківській (11,18%), та м. Києві (25,93%), а за аналітичними даними I півріччя 2018 р. значення цього показника по всіх областях знаходилося в діапазоні від 5,22% до 42%. Найбільші значення цього показника спостерігалися в таких регіонах, як Івано-Франківська область (42,55%), м. Київ (39,14%), Одеська (38,96%), Закарпатська (28,44%), Черкаська (28,81%), Львівська (26,25%) області.

За даними I півріччя 2018 р. загальна середня заробітна плата була меншою від СРРОП тільки в трьох областях, зокрема Житомирській обл.: обласний бюджет (-5,69%), бюджети районів (-0,87%); Сумській: бюджети районів (-3,4%); Чернівецькій: бюджети міст (-0,68%).

Підкреслимо, що такі результати за I півріччя 2018 р. досягнуто за рахунок перевищення рядом регіонів у I півріччі 2018 р. планової частки щодо річного обсягу витрачання коштів освітньої субвенції на заробітну плату та значного залучення коштів місцевих бюджетів на заробітну плату, особливо у бюджетах міст.

Варто також звернути увагу на те, що на взаємодію місцевих бюджетів різних рівнів накладається реформа децентралізації, зокрема спостерігається «змішане» фінансування в процесі передачі закладів загальної середньої освіти від районів до новоутворених об'єднаних територіальних громад: частина навчальних закладів територіальних утворень фінансувалася за рахунок коштів освітньої субвенції району, а інша – із ОТГ. Наприклад, ОТГ с. Краснопілка: 2 заклади загальної середньої освіти профінансовано із коштів освітньої субвенції ОТГ, а інші 3 – із бюджетів Гайсинського та Теплицького районів Вінницької обл. В ОТГ с. Маяки Одеської наразі функціонує один заклад загальної середньої освіти, а з 1 вересня сюди буде передано ще 2 навчальні заклади із Білгород-Дністровського району.

З цим пов'язано те, що в деяких місцевих бюджетах спостерігався надлишок коштів освітньої субвенції і великі прогнозовані середні місячні заробітні

плати. Наприклад, Дніпропетровська обл.: Синельниківський р-н за перше півріччя використав лише невелику частку (12,68%) річного обсягу коштів освітньої субвенції, загальна середня місячна зарплата разом з виплатами із місцевого бюджету склала 16258,3 грн, а "питома зарплата" за кошти освітньої субвенції в перерахунку на рік складає 47334,4 грн; Межівський р-н з часткою річного обсягу коштів освітньої субвенції, що дорівнює 16,22%, загальна середня місячна зарплата склала 12768,31 грн, а "питома зарплата" за кошти освітньої субвенції в перерахунку на рік 34175,55 грн; Павлоградський р-н з часткою річного обсягу коштів освітньої субвенції, що дорівнює 29,1%, загальна середня місячна зарплата склала 14591,67 грн, а "питома зарплата" за кошти освітньої субвенції в перерахунку на рік 24732,95 грн.

Для з'ясування причин проведено попередній аналіз інформації щодо контингенту учнів, освітньої субвенції, розрахованої за формулою розподілу та затвердженої ЗУ «Про державний бюджет на 2018 р.» вище наведених адміністративно-територіальних одиниць (табл.1). Детальний аналіз причин цієї ситуації та підстав для можливого перерозподілу коштів освітньої субвенції на рівні адміністративно-територіальних одиниць області наразі здійснюється. Необхідно зазначити, що питання регулювання та перерозподілу коштів освітньої субвенції необхідно вирішувати тільки комплексно, залучаючи необхідну додаткову інформацію від відповідальних осіб адміністративно-територіальних одиниць. Перевіряється достовірність окремих розрахункових показників та висновків, які суттєво відрізняються від загалу, це залежить від правильності заповнення відповідальними працівниками адміністративно-територіальних одиниць інформаційних таблиць, на основі яких здійснюються розрахунки.

Загалом, в рамках цієї роботи виявлено некоректне заповнення деяких первинних таблиць з показниками, зокрема для Дніпропетровської обл. некоректно показані фактичні видатки на оплату праці з коштів освітньої субвенції за I півріччя 2018 р.: наприклад, (м. Вільногірськ – 11823,69 тис грн. (було показано 1170,2 тис грн), Петропавлівський р-н – 21163,5 тис грн (було показано 7936,5 тис грн.). У процесі аналізу фіксувалися випадки зниження кількості ставок педагогічних працівників (не враховані ставки педагогічного персоналу в ПТУ та технікумах, де учнями здобувається загальна середня освіта), що призводить до збільшення заробітної плати.

Серед низки розрахункових показників адміністративно-територіальних одиниць Запорізької обл. до сумнівних показників, які необхідно перевіряти,

можна віднести такі, як середня місячна зарплата педагогічних працівників з нарахуваннями за фактичними видатками з коштів місцевого бюджету (Кам'янсько-Дніпровський р-н – 11117,65 грн, ОТГ с. Благовіщенка – 13271,57 грн); Чернівецької обл. (ОТГ с. Теремблече – частка річного обсягу коштів освітньої субвенції, що витрачена на зарплату у I півріччі 2018 р. становить 100%).

Виявлені факти систематизуються, інформація уточнюється та виправляється при взаємодії з місцевими органами освітнього управління.

ВИСНОВКИ

1. Середнє значення частки річного обсягу освітньої субвенції, що витрачена на заробітну плату педагогічного персоналу в I півріччі 2018 р., в цілому по Україні становила 57,37%. Деяке перевищення над плановою часткою для півріччя (50%) може бути пояснено відпускними витратами. В розрізі бюджетів: обласний бюджет – 49,7%, бюджет міст – 62,0%, бюджет районів – 56,1%, бюджет ОТГ – 54,9%. Отже, найбільша частка річного обсягу освітньої субвенції, витраченої на заробітну плату в I півріччі 2018 р., була в бюджетах міст, хоча при цьому середня місячна заробітна плата педагогічних працівників з нарахуваннями у містах є найменшою і в середньому по Україні складає 9886,79 грн (на 30,4% більше, ніж у I кварталі 2018 р.). Для обласного бюджету середня місячна зарплата складає 11976,89 грн (+26,5%), бюджету районів – 11102,97 грн (+30,7%), бюджету ОТГ – 10939,25 грн (+18,4%).

Зазначене вказує, що, можливо, необхідне коригування у формулі розподілу освітньої субвенції в частині, що стосується бюджетів міст обласного значення.

2. Отримані прогностичні розрахунки свідчать, що у 2018 р. в цілому по Україні не зможуть забезпечити за рахунок коштів освітньої субвенції заробітною платою педагогічних працівників на рівні СРРОП (9533,89 грн) бюджети міст обласного підпорядкування (-16,36%), м. Київ (-24,26%). Водночас обласні бюджети спроможні забезпечити заробітною платою щодо рівня СРРОП на +26,46%, бюджети районів на +3,81%, бюджети ОТГ на +4,49%. В цілому по Україні за рахунок коштів освітньої субвенції середня заробітна плата з нарахуваннями прогнозується на рівні 9287,11 грн, бюджети областей зможуть забезпечити педагогічних працівників середньою місячною заробітною платою у

розмірі 12056,56 грн, бюджети міст – 7974,39 грн, бюджет м. Києва – 7221,03 грн, бюджети районів – 9897,54 грн, бюджети ОТГ – 9962,15 грн.

Ці дані дають можливість стверджувати, що для вирівнювання фінансування доцільним є перерозподіл коштів освітньої субвенції між типами бюджетів та адміністративно-територіальними одиницями. Водночас існує дефіцит обсягу освітньої субвенції у 2018 році, за оцінками мінімальний необхідний обсяг для забезпечення оплати праці педагогічних працівників з нарахуваннями на рівні СРРОП складає **1,308 млрд грн.**

3. Проведено розрахунки рівня середньої місячної заробітної плати педагогічних працівників з нарахуваннями у першому півріччі 2018 року в розрізі складових (**кошти освітньої субвенції, кошти місцевих бюджетів, минулорічні залишки коштів освітньої субвенції**). Зокрема складова середньої місячної заробітної плати педагогічних працівників з нарахуваннями **за фактичними видатками I півріччя 2018 р. з коштів освітньої субвенції** в середньому по Україні становила 10655,51 грн, зокрема для закладів освіти, що фінансуються через обласний бюджет – 11976,89 грн, через бюджет міст обласного підпорядкування – 9886,79 грн, бюджет районів – 11102,97 грн, бюджет ОТГ – 10939,25 грн.

У 14 регіонах складова середньої місячної заробітної плати за рахунок коштів освітньої субвенції була більшою, ніж середня по Україні, зокрема у Івано-Франківській (12344,27 грн), Закарпатській (11850,78 грн), Львівській (11209,02 грн), Чернівецькій (10797,03 грн) областях, які мають статус “гірських”. Найменша така середня місячна заробітна плата була у таких регіонах, як Дніпропетровська обл. (9359,56 грн), м.Київ (9527,68 грн), Запорізька (9899,44 грн), Житомирська (9977,07 грн) області. При цьому **частка річного обсягу освітньої субвенції, що витрачена на заробітну плату педагогічного персоналу в I півріччі 2018 р., перевищує 50%** і знаходиться в діапазоні від 50,17% до 71,59%.

4. У першому півріччі 2018 р. із 1288 адміністративно-територіальних одиниць **574 (44,6%)** виділили додаткові кошти з місцевих бюджетів на оплату праці педагогічних працівників, що дозволило значно підвищити заробітну плату (в деяких випадках від 2 тис грн до 7 тис грн на 1 ставку педагогічного персоналу). **Найбільші** фактичні видатки на оплату праці з коштів місцевого бюджету спостерігалися у таких регіонах, як м. Київ – 726058,37 тис грн, що складає 39,3% від фактичних видатків на оплату праці з коштів освітньої субвенції, Дніпропетровська – 618652,47 тис грн (25,1%), Одеська – 299662,86 тис грн (14,6%),

Черкаська – 207913,01 тис грн (19,5%), Запорізька – 193994,66 тис грн (13,7%), Хмельницька – 116083,85 тис грн. (9,3%), Київська – 149415,56 тис грн (9,1%), Івано-Франківська – 113071,25 тис грн (7,1%); **найменші** – Харківська – 1679,3 тис грн (0,09%), Тернопільська – 10685,09 тис грн (0,95%), Закарпатська – 19924,2 тис грн (1,3%), Луганська – 14627,11 тис грн (2,9%).

5. Загальна середня заробітна плата педагогічних працівників з нарахуваннями за фактичними видатками I півріччя 2018 р. з урахуванням коштів освітньої субвенції, коштів місцевих бюджетів та залишків коштів за освітньою субвенцією на кінець попереднього бюджетного періоду складала в цілому по Україні – 11895,39 грн, зокрема для закладів освіти, що фінансуються через обласний бюджет – 13174,31 грн, через бюджет міст обласного підпорядкування – 11563,56 грн, бюджет районів – 11806,57 грн, бюджет ОТГ – 11674,36 грн.

6. Надані інформаційно-аналітичні матеріали в розрізі областей, рівнів бюджетів та адміністративно-територіальних одиниць потребують подальшого уточнення. Виявлена значна кількість неточностей у звітах областей за I півріччя 2018 р. свідчить про необхідність створення дієвого механізму забезпечення достовірності даних, зокрема через посилення відповідальності працівників, які формують звітні дані як окремих адміністративно-територіальних одиниць, так і в цілому по областях. Будуть розроблені пропозиції щодо вдосконалення нормативно-правової бази в цій частині.

Наразі для проведення подальших аналітичних досліджень проводиться верифікація інформаційних баз даних кожної області в розрізі бюджетів та адміністративно-територіальних одиниць, з'ясовуються та узгоджуються питання з виконавцями.

7. Майже в кожній області у звітах окремих ОТГ виявлено ситуацію, коли річний обсяг освітньої субвенції розподілено, а фактичні видатки та інші показники – відсутні. Це може свідчити про те, що за ОТГ прозвітував район і для розрахункових аналітичних показників даної ОТГ відсутні складові елементи розрахунку, зокрема кількість учнів, класів, ставок педагогічних працівників тощо.

Для організації робіт зі збору та опрацювання інформації щодо фактичних видатків обсягів освітньої субвенції за 9 місяців 2018 р. будуть розроблені вдосконалені інструктивні матеріали для формування показників фінансового звіту, враховуючи досвід опрацювання допущених помилок, неточностей та недостовірності показників, виявлених в інформації за I півріччя 2018 р.

III. До аналітичної записки додаються:

1. Таблиця 1 «Приклад окремих адміністративно-територіальних одиниць, де виявлено розбіжності в показниках, застосованих для розрахунку освітньої субвенції на 2018 рік за формулою, та фактичними показниками».
2. Таблиця 2 «Аналіз складових середньої місячної заробітної плати педагогічних працівників з нарахуваннями в розрізі областей та бюджетів за I півріччя 2018 року».